

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

..... APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:		Manuscrisele nu se înapoiează și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:	
Pe un an	100 Lei		Pentru publicațiuni oficioase, congrese, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 90 Lei, până la 200 de cuvinte 120 Lei, de aci în sus 150 Lei	
Pe jumătate de an	50 »			
Pe un pătrar de an	25 »			
Un număr	2 Lei.			
Pentru străinătate pe un an	150 Lei.			

Renașterea vieții religioase.

În articole de ziar și de revistă, în conferințe publice și în convorbiri particulare, se constată mereu, că simțământul religios al poporului nostru a scăzut în mare măsură. Se propun fel de fel de soluții pentru curmarea acestui rău, cari toate pornesc din convingerea, că renașterea și intensificarea vieții e un interes de de viață al neamului și al țării. Sunt prea bine cunoscute frazele rostite la toate festivitățile despre strămoșească credință, care ne-a păstrat și ne va păstra și în viitor ființa noastră națională. Se scriu frumoase vorbe de îndemn către preoți, în care aceștia sunt invitați să-și împlinească datoria de a reface tradiționala religiozitate a țaranului român. Pentru toate dovezile de scădere a simțământului religios, preoții sunt făcuți răspunzători și, — recunoștem, — nu toate învinuirile ce li se aduc sunt lipsite de temei. Iși are, fără îndoială, și preoțimea scăderile ei, a căror înlăturare e prima condiție a mult doritei refaceri religioase. Dar nu e singura condiție, după cum ne vom sili să arătăm în șirele ce urmează.

Din capul locului problema e pusă greșit. Căci se folosesc două măsuri; *una* pentru țărani și *alta* pentru orașeni.

Dela țaran se așteaptă, ca el să creadă în Dumnezeu și în viața viitoare, să practice toate preceptele religiei, să cerceteze biserica, să se spovedească, să se cuminece, și celelalte. Toate aceste, pentru un țaran se socotesc ca ceva absolut necesar. Frica de jandarmi și de urmările faptelor sale nu e suficientă, când e vorba de țaran. El trebuie să se teamă și de ceva supra-natural, care îi regulează viața și care îi pedepșește chiar faptele acelea, pe care organele statului n'au fost în stare să le descopere.

Dela așa zisul intelectual nu se cere așa ceva. El poate să nu creadă în existența lui Dumnezeu, să nu vadă niciodată interiorul bisericeii, să bățjocorească credința și convingerea religioasă a altora. Cu toate acestea, el poate să fie un cetățean onorabil, pentru că faptele lui le regulează progresele științei, simțul de corectitudine și celealte însușiri, cari suplinesc, adică, religia. — „Eu nu merg niciodată la biserică, îmi spunea odată profesoara unei școli secundare de fete, dar cu toate acestea sunt creștină, nu fac nici un rău, nu fur și nu miștesc”. Câți sunt, cari spun la fel! Religia, după aceștia, e necesară numai pentru sufletele simple, iar pentru intelectuali e ceva cu totul de prisos.

Rațiunea de-a fi a ori-cărei religii e *adevărul* și nu se găsește vre-o religie pe suprafața pământului, care să nu afirme, că propovăduiește această virtute. Toate pot să fie relative pe acest pământ, (chiar și teoria relativității), adevărurile religiei însă trebuie să fie absolute. Numai astfel pot să aibă putere de convingere.

Principiile religiei sunt, deci, ori adevăruri ori minciuni. Dacă sunt adevăruri, ele sunt obligatoare pentru toți și pentru toate, iar dacă sunt minciuni, nu pot să fie obligatoare pentru nimeni. Ar fi ceva nespuse de dureros, dacă lumea s'ar cârmui cu ajutorul unei minciuni. Ar fi ceva mai pe jos de demnitatea omenească. Dacă religia e minciună, trebuie distrusă fără milă, atât la orașe, cât și la sate. Ar trebui întronate, atunci, atât la orașe cât și la sate, în locul ei, conștiința datoriei, simțul corectității și celelalte reguletoare morale ale vieții omului.

Toate acestea au început a le înțelege și țărani. Când în revoluția din 1918 un conte ungar, (care mai înainte spunea cu gură mare, că nu crede în Dumnezeu și că cele ce le spune preotul în biserică sunt povești), îndemna pe țărani români să se teamă de Dumnezeu, unul dintre ei i-a răspuns fără înconjur:

— „Asa, domnule, dela noi ceri să ne temem de Dumnezeu, ca să nu-ți furăm avutul, dar dumneața nu te temi de el, ca să poți fura pe al nostru!“

Am fost de față la această scenă, și nu pot să uit cuvintele țaranului nici-odată. Sunt un „memento“ pentru mine, și ar trebui să fie și pentru alții.

Își au și țaranii experiența lor. Au văzut destule purtări necorecte și la preoți. Dar nu în tot satul. Sunt foarte mulți preoți, cari își împlinesc slujba cu cinste, și la cari nu poți găsi greșeli, de cât dacă le măsoari cu măsura fariseilor din Evanghelie. În schimb, au văzut necorectități neasămănat mai multe la așa numiții intelectuali, cu cari veneau în atingere. Pe aceștia nu i-au văzut călcând pragul bisericii decât la Paști (și atunci pentru scurtă vreme), ori nici atunci. I-au auzit înjurând mai dihai ea ori ce moșie. Și alte multe, pe cari le-a văzut țaranul, i-au convins, că ar fi bine să-și regizeze și el viața, după cum îl taie capul, adică după cum îi dictează conștiința datoriei și simțul corectității. Țaranul a avut prilej să-și pună întrebarea: „Dacă cele ce le spune preotul sunt adevăruri, de ce nu le urmează și domnul notar, învâțător, pretor, și așa mai departe? Dacă e bine, ea eu să merg la biserică, să ascult învățăturile Evangheliei, de ce nu merg și aceștia? De ce ei țin adunarea comună toamă în timpul, când după poruncile bisericii creștinul trebuie să asculte liturgia?“ Și câte altele. O, câte adevărate bruscări ale sentimentului religios a trebuit să rabde țaranul din partea unor oameni, a căror viață el o socotea ca pe-o pildă de urmat!...

Atât cele de până aici, cât mai ales cele de mai la vale, ne vor convinge, așa credem, că dacă e vorba de refacerea vieții religioase, trebuie să abandonăm cu totul părerea greșită, că religia... e numai pentru țarani, căci altcum toate încercările de-a reînvia și intensifica simțământul religios la țarani, ori de-a împiedeca dispariția lui, sunt zadarnice.

Emecesară, așadar, o refacere a simțământelor religioase pentru toate clasele sociale. Despre statul nostru se spune, cu multă emfază, că e un stat creștin. Dar un stat creștin ar trebui să imprimă tuturor instituțiilor sale pecetea creștinismului. Refacerea simțământelor religioase ar trebui să o promoveze statul și prin instituțiile sale, nu numai prin misionarii plătiți și prevăzuți cu bilet de liber parcurs. Grație concepției greșite despre cele două măsuri, statul pregătește el însuși descreștinarea totală a neamului românesc, deși involuntar. În vreme ce dela preoți se cere o muncă grea de intensificare a sentimentului religios, instituțiile cele mai alese ale statului

pregătesc pentru ziua de mâine pe oameni cu „conștiința datoriei“ și simțul corectității“, cari vor nimici toate rezultatele, la care eventual va ajunge munca preoțimei. Acestea sunt școalele.

Cunosc școale de ucenici, ale căror cursuri se țin Dumineca, toamă în timpul serviciului divin. În loc să se îngrijească statul, ca ucenicii de meserii să cerceteze biserica, de-a dreptul îi împiedecă. Ministerul Instrucției a dat ordin cât se poate de lămurit, ca elevii școalelor primare se fie conduși de învățători la biserică în toate Duminecile și sărbătorile. Sunt mulți învățători vrednici, cărora conștiința datoriei și simțul corectității le șoptește să execute acest ordin, spre marea bucurie și mângâiere sufletească a țaranilor.

În ce privește școalele secundare, în vechiul Regat legea spune lămurit, că elevii sunt datori să cerceteze liturgia în Dumineci și sărbători. Controlul îl face preotul, care la sfârșitul fiecărui trimestru dă elevului certificat despre cercetarea regulată a bisericii. E o lege pare că anume făcută, ca să nu se poată executa. Preotul, care la altar săvârșește jertfa cea mai sfântă, nu poate să controleze pe cei din biserică, iar certificatul îl va da din milă creștinească ori-cărui elev. În Ardeal se mai păstrează încă obiceiul de-a conduce pe elevi în grup la biserică. Dar și aici numai profesorii de religie ar putea să pună cât au de luptat cu oamenii, cari ar dori desființarea acestei obiceiuri.

În ceea ce privește universitățile, sunt profesori, cari țin lucrările de laborator în zilele de Duminecă, în timpul slujbei bisericesti. Aceștia de-asemena împiedică direct pe studenți dela cercetarea serviciului divin.

În școalele secundare și la universitate se provoacă adevărate conflicte între știință și religie. Profesori, cari cunosc religia numai din auzite, ori superficial, spun elevilor că cele ce li-se predau în orele de religie sunt numai povești. Orice ipoteză, o pun în fața elevilor ca pe-o desmintire a principiilor religioase. S'au petrecut nenumărate cazuri, când profesorul a mărturisit în fața elevilor, că el nu crede în existența lui Dumnezeu. Dar între știință și religie nu este contradicție și nu poate să fie. Amândouă urmăresc aflarea adevărului, iar adevărul este numai unul. Științele teologice dovedesc și ele aceasta. Nici-odată religia n'a pus zăgazuri științei, care e cu totul liberă în cercetările ei, și nici-odată n'a combătut vre-un adevăr științific ca fiind în contradicție cu adevărurile propovăduite de religie, ori-cât ar fi el de savant, dovedește ignoranță în materie religioasă.

Să ne închipuim, că preotii și-ar părăsi păcatele, ar deveni toți sfinți și s'ar apuca de munca cea grea a refacerii sentimentului religios. Nu vor zădărnici oare această muncă cei educați în atmosfera de mai sus? Ba, considerând că mulți elevi ai școalelor secundare și și studenți dela universitate sunt fiii de țărani, această muncă se zădărnicește de pe-acum. În astfel de împrejurări îndemnul la muncă pentru refacerea sentimentului religios este o adevărată ipocrizie. Ar fi neasămănat mai cinstit un început de muncă pentru distrugerea religiei. Ar fi neasămănat mai cinstit să se strige în lumea largă: nu este Dumnezeu! Este numai conștiința datoriei și simțul corectității. Numai acestora le suntem răspunzători pentru faptele noastre, plus jandarmilor, polițiștilor și magistraților. Iar bisericile la sate și orașe să se prefacă în cinematografe.

Dacă însă vrem serios o refacere a sentimentului religios, o revenire la adevărata viață creștinească, aceasta nu e cu puțință altcum, decât prin o frățescă colaborare a preoțimeii cu ceilalți intelectuali. Bine înțeles, preoțimea va părăsi păcatele, pe cari are tăria morală să și le recunoască. Dar și ceilalți cărturari vor părăsi indiferentismul, plus spiritul anticreștin, de care sunt conduși ori vreau să pară a fi conduși, dintr'un instinct de imitație.

Sunt unii, cari afirmă, că țara noastră e descreștinată, având nevoie de o reîncreștinare. Trebuie să recunoaștem, că pe lângă toată exagerarea ei, această afirmație cuprinde și un sâmbure de adevăr. Un sâmbure, pe care ar trebui să-l vedem măcar acum, cu prilejul sfințelor sărbători. Să-l vedem, și să ne dăm seama, că numai prin *renașterea lui Isus Christos în sufletele tuturor Românilor*, fără deosebire de starea lor socială, putem să ajungem la *renașterea cea altă de mult dorită a vieții religioase*.

(„Țara Noastră“)

Septimiu Popa.

Din pastoralele arhieresti

De sfințele sărbători din 1924 ale Nașterii Mântuitorului, arhieriei mitropoliei noastre au adresat către dreptcredincioși pastorale cuprinzătoare de povești și adevărate îndrumări părintești.

Din aceste pastorale, reținem, pe cât ne permite locul, câteva pasagii:

I.

„Și acum ating un lucru, care poate că nu va plăcea la aceia, pe cari îi privește, dar datorința mea este, să-l scot la iveală până încă nu e prea târziu.

Eu m'am ocupat și am studiat serios de ani de zile fluctuațiunea poporului, nașterile și cazurile de moarte, și cu multă părere de rău am constatat, că po-

porațiunea noastră nu numai nu crește și nu sporește în proporțiunea numărului sufletelor, ci în unele locuri mortalitatea e mai mare decât numărul nașterilor; un lucru acesta, care dacă nu se va îndrepta la vreme, se copleșesc neamurile străine în țara noastră: România-Mare.

„Mi-se spune din mai multe părți, că cauza prea mare a mortalității pruncilor ar fi în multe locuri și ofemele, cari nu îngrijesc cu cuviință de feții lor și că tot ele ar fi cauza adevărată, că nașterile nu sporesc cum s'ar recere, ceea ce voi bărbății trebuie să știți mărbind.“

„Aduceți-vă aminte, că din bătrâni nu era așa. Când femeia mergea la biserică cu trei patru prunci era cinstită și respectată de toți, deci: să nu uitați, că pruncii mulți nu sunt sărăcie, ci dar și binecuvântare dela Dumnezeu, care a zis: *Oreșteți și vă înmulțiți și măturați pământul.*“

Și mai departe:

„Dați-vă seama, că pe voi v'a făcut Dumnezeu ca să fiți mame, organ de sporire a neamului, deci datorința voastră de căpetenie este: să urmați scopul lui Creatorului, care este nașterea pruncilor și creșterea lor întru frica lui Dumnezeu; dați pruncilor voștri creștere bună, morală, întru frica lui Dumnezeu, și păziți viața lor de toate alunecările păcătoase, ca astfel să vă pomenască cu pietate, ca și pre părinții bunii și la mormântul vostru să meargă cu fiori de dragoste și de pietate, căci de nu veți asculta sfatul meu, să știți că nu vă vor pomeni și la mormântul vostru nu vor merge. Iar vouă bărbăților vă spun vorba înțeleptului Solomon: *„Nu înceta a certa pruncul — dacă e păcătos — pentru că de îl vei lăsa pre el cu nuiata, nu va muri.“*

Tot Solomon zice: *„Să nu muți hotarele cetății vechi și în agonisita săracilor să nu întri“*, ceea ce înseamnă să nu întri cu brazda în holda vecină“.

(Din pastorală P. S. Episcop Ioan al Aradului).

II.

În ziua de 21 a lunii Noiembrie din anul acesta am binecuvântat și sfințit după rânduiala sfântei noastre biserici ortodoxe chipul turnat în bronz al Preainălțatului nostru Rege Ferdinand I al tuturor Românilor, de față fiind Preainălțata noastră Doamnă, Regina Maria și Alteza Sa Regală Carol, Moștenitorul Tronului, încunajerați de conducătorii țării și mai marii oștiri și de mii de cetățeni veniți din toate părțile țării. Chipul regelui turnat în bronz este întruparea dragostei și recunoștinței care viează în sufletul tuturor fiilor neamului românesc față de acela, care cu vitejia și înțelepciunea sa a făcut adevărată mândră țară românească. Rădicată de poporul recunoscător, statuă întâiului Rege al tuturor românilor se nalță falnic și triumfătoare în inima capitalei Bihariet noastre, ca un chip al vitejiei și triumfului românesc, ca un simbol al statorniciei stăpânirii românești asupra acestor plaiuri dela granița de apus a pământului românesc, ca o piatră de hotar, care nu se va putea muta niciodată și în nici un chip.

Regele nostru poate să se bucure de recunoștința neamului românesc, pentru că dând ascultare glasului

conștiinței și datoriei de rege a urmat fără șovăire chemarea neamului în clipele cele mai hotărâtoare ale istoriei lui și a adunat fiii răslețiți în patru vânturi și i-a făcut neam mare și puternic. În marele război pentru desrobirea și întregirea națională, Regele a stat neclintit alături de poporul său: el „n'a căzut dela întărirea sa" nici în zilele de dureoase umiliri, când Țara Românească gemea sub călcăiul dușmanului cotropitor...

Vă amintesc aceste fapte, ca „să deștept cu aducerea aminte mintea voastră cea curată, ca să nu cădeți dela întărirea voastră", ci mai vârtos să vă zidiți pietre vii în tronul Regelui, care are făgăduința vecinicii și să vă întăriți unii pe alții în dragoste către țară și în supunere către mai marii voștri.

A doua întâmplare, pe care v'o vestesc și vreau să v'o tâlcuesc, este: îndreptarea calendarului.

Voi trebuie să știți, iubiți mei, că îndreptând noi calendarul nostru vechi, am îndreptat numai socoteala timpului; calendarul a rămas tot cel vechi, nu s'au schimbat nici sfinții din fiecare zi: ei rămân aceiași ca mai 'nainte; nici posturile, care rămân aceleași și tot așa de mari ca în calendarul vechi, dar după socoteala nouă încep mai curând și se sfârșesc mai de grabă; nici timpul prăznuirii Paștilor nu s'a schimbat. Cu un cuvânt nu s'a schimbat Păscălia. Sfinții părinți în soborul mare dela Niceea, când au hotărât timpul prăznuirii sfințelor Paști, au spus tot odată, că creștinii să nu prăznuiască nici decum Paștile cu jidovii. De aceea, când după socoteala făcută de sfinții părinți Paștile noastre ar cădea cu paștile jidovilor, atunci tot după hotărârea sfinților părinți — creștinii trebuie să prăznuiască Paștile în Duminica a doua după luna plină, ce urmează după timpul, când ziua și noaptea sunt egale. Biserica noastră împreună cu celelalte biserici ortodoxe cinstește această hotărâre a sfinților părinți și o ține, catolicii însă nu.

Aceasta cunoscând voi, „nu cumva cu înșelăciunea celor fără de lege fiind strămutați să cădeți dela întărirea voastră", care este sfânta lege strămoșească.

Păstrați cu sfințenie sfânta credință a bisericii noastre drept măritoare, moștenită din moși și strămoși; nu vă amestecați cu cei de altă lege, să nu primiți obiceiurile și sărbătorile lor. Calendarul e lucru de mâni omenești, dar a lui Dumnezeu este ziua și noaptea, El a săvârșit zorile și soarele, cele pa-ru anotimpuri din a căror schimbare regulată și mai 'nainte hotărâtă s'au făcut anii, El le-a zidit.

(Din pastorală P. S. Sale Episcopului Roman al eparhiei Orăzii Mării).

III.

Ca o stea luminoasă, ca luceafărul, care străbate cu raze de lumină întunerecul, a venit pe pământ Fiul lui Dumnezeu, luând trup omenesc, să învețe, să deschidă minți și inimi și să arete omenimii calea mântuirii, calea, care poate duce spre fericirea vremelnică și vecinică.

„Christos să naște măriți-l, Christos din ceriuri întâmpinați-l".

Din faptele și din vieța Lui a răsărit lumina cunoștinței și soarele dreptății, din minunile Lui am văzut

atotputernicia Fiului lui Dumnezeu, din îndrumările Lui s'a pogorât tot darul desăvârșit. Tot ce a creat omeni-
mea în cele 20 de veacuri trecute, se datorește învățăturilor Lui evanghelice, se datorește iubirii către deaproapele, care este și rămâne temelia credinții noastre creștinești.

Și dacă Dumnezeu, prin Fiul Său unul născut, ne-a îngrămădit cu atâtea bunătăți și cu atâtea daruri, oare nu se cuvine, ca și noi oamenii să dăm o parte pentru ajutorul și binele fratelui și deaproapelui nostru?

Oare nu se cuvine, ca la zile mari, cum este Nașterea Domnului, să ne îndreptăm privirile spre coliba săracului, a văduvelor și a orfanilor, unde după colindele populare „la casa de om sărac, s'a gătat făina 'n sac", oare nu e creștinesc lucru, dacă ne cugetăm la pruncii cei mulți desculți și goi, cari poate și din vina părinților leneși, ori risipitori, nu pot cerceta școala, lipsiți fiind de îmbrăcăminte și încălțăminte, oare nu ni-a spus însuși Mântuitorul „că tot ce faceți unuia din cei mici și nepu-
tincioși, mie îmi faceți"...

Câți dintre noi cercetează bolnavii din spitale, cari nu au adăpost și grijă la casa lor și câți ne îndeletnicim să le întindem mână de ajutor când ies din spitale, până ce își vor putea agonisi cu munca lor pâinea de toate zilele?

Dar să nu mergem în depărtări, la spitale și la temnițe, ci să ne oprim privirile la noi acasă la bisericile noastre, la casele Domnului.

Din prea multe biserici, durere, lipsesc odăoarele și vasele sfințite, lipsesc cărțile, odăjdiiile, mulți slujitori ai altarului se îmbracă în ornate vechi și nepotrivite, și îmbrăcați cu acestea se fac slujbele cele frumoase și înălțătoare, la încreștinarea pruncilor, la cununii și la morți. Oare nu am fi datori să ne îngrijim, ca aceste ornate să fie bine îngrijite și cu gust lucrate?

Mulți vor fi crezând, că treaba aceasta cade în sarcina și între îndatoririle preotului. Ei bine, nu e tocmai pe de-a întregul așa.

Desigur, că în sarcina preotului cade să contribuie și el în rând cu alți credincioși pentru ornatele bisericii, ba se cuvine, ca el să premeargă cu exemplu bun, dând de 2 și de 3—4 ori, după cum îl iartă puterile și mijloacele, mai mult ca alți credincioși.

Nu este însă cuviincios, ca adevărații creștini să lase numai în grija preotului îndatoriri de ordin material și de interes obștesc.

Toți credincioșii trebuie să fie mândri de a fi putut concurge cu denarul lor la înfrumșetarea casei Domnului și la împodobirea bisericii cu clopote și cu lucruri sfinte și sfințite.

Vrednicia satului, vrednicia comunei bisericesti o judecă lumea după moravurile bune, deprinderile creștinești ale locuitorilor, dar cu drept cuvânt și după zidirile pe care le știu înălța în cinstea și mărirea lui Dumnezeu și le știu împodobi cu toate podoabele.

Adunați-vă, iubiți fi sufletești, în zilele de praznic la sfaturi înțelepte și de folos și puneți la cale restaurarea zidurilor ruinate de lungimea vremii, înlocuirea lor

cu zidiri potrivite timpurilor și zilelor care le trăim, iar dacă din fericire le aveți în stare bună dela părinți, înzestrați-le cu odoare, cu icoanc și cu tot ce poate fi spre mărirea lui Dumnezeu și cinstea voastră. Iar după ce le-ați înzestrat cum se cuvine, cercetați casa Domnului cu mic, cu mare, primeniți-vă sufletește, întăriți-vă în credința în Dumnezeu, ca să fiți în stare să învingeți toate greutățile, care se pun în drumul vieții voastre.

Faceți case de lectură și acolo cetiți sfânta scriptură, scrierile sfinților părinți, cum și scrieri profane potrivite pentru luminarea voastră.

Chemati pe cei rătăciți la adevărata viață creștinească și nu-i lăsați pradă apostolilor minciunii, cari îi învață să se boteze încă odată, din nou, dacă vor să scape de muștrarea conștiinței pentru crimele ce le-au făcut. Cei greșiți pot afla mângâiere și iertare după învățăturile Mântuitorului, dacă se căesc, dacă dau probe vădite de îndreptare și dacă peste tot prin faptele milei cer îndurare dela Domnul, care știe toate, vede toate și este prea bun și milostiv. Apropiati-vă de sufletul tinerimii și nu o lăsați să cadă pe povârnișul păcatelor, faceți, ca fiecare din tineri să învețe pe lângă economie și o meserie, care să-i deie puțința și în vreme de iarnă și de ploaie să câștige ceva pentru viață...

Stăruți pentru societăți de cumpărare și de ajutor, urmați sfatul psalmistului: „Fericit bărbatul care n'a umblat în calea fărădelegilor”, și n'a călcat pragul casei celor păcătoși. Incunjuțați birturile și viața desfrânată, potoliți patimile, infrunțați beția, care aduce pe capul vostru rușinea, sărăcia și ocara, — dacă voiți să aveți parte de viață nouă, de lume nouă, împărăția binelui, a păcii și a dragostei creștinești, care trebuie să o dorească tot omul iubitor de Dumnezeu.

(Din *pastorala P. S. Sale episcopului Nicolae al eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului*).

Vizitațiunea canonică.

(Continuare)

Eșelnița.

Dela Tufări plecăm peste Orșova la Eșelnița, comuna atât de scumpă inimei Arhiepiscopului.

În Orșova lume multă așteaptă trecerea Arhiepiscopului, care le împărtășește binecuvântarea Sa arhierescă. La marginea Orșovei 25 călăreți frumos echipați așteaptă pe P. S. Sa și-l conduc până în comună, care a ridicat o splendidă poartă triumfală intru cinstea fiului ei, care astăzi în mod oficial își face intrarea ca Arhiepiscop. Primarul Dănilă Popoviciu binevențează cu cuvinte calde pe P. S. Sa, care îi mulțumește pentru dragostea, cu care este primit, căci este convins, că purcede din inimi curate.

Poporul credincios, cu mic cu mare, așteaptă pe Arhiepiscop înaintea bisericii, care este împodobită cu verdeață și cu flori. În poarta bisericii stau preoții: G. Tătucu (Iablanița), M. Costescu al locului, T. Nicolici (Tufări) și diaconul episcopesc, ca să-l conducă pe P.

S. Sa cu litia în sf. biserică, unde se oficiază slujba dumnezească. Răspunsurile le cântă corul din localitate, sub conducerea învățătorului Const. Vladu.

La sfârșitul slujbei p. M. Costescu binevențează pe P. S. Sa și cu lacrimi în ochi talmăcește bucuria, ce astăzi a cuprins inimile fiilor săi sufletești, căci — zicea Sf. Sa — dacă Almăjul se laudă, că Arhiepiscopul acolo a văzut lumina zilei, atunci Eșelnița cu tot dreptul se mândrește cu aceea, că Arhiepiscopul aici a crescut și s'a întărit și că de aici și-a luat sborul spre înalta treaptă a arhieriei.

Perlele strălucitoare, cari curg râu din ochii Arhiepiscopului, ne fac să întrezărim, câte amintiri dulci nu se furișează în aceste momente în inima P. S. Sale. Adânc emoționat răspunde P. S. Sa la cuvintele p. Miloș, deși nu pentru întâia dată a venit în mijlocul Eșelnicilor Săi iubiți, căci a mai fost și altă dată. Astăzi însă venirea P. S. Sale este de natură sărbătorească. Și — ca în totdeauna — a venit cu drag, căci cele mai scumpe reminiscențe din trecut îl leagă de această comună, unde își regăsește puținii prieteni din copilărie și unde cu florul amintirilor din copilărie se apropie de sf. biserică, la a cărei altar atâția ani dearândul s'a rugat tatăl Său pentru binele și fericirea credincioșilor de astăzi și a părinților lor. Mulțumindu-le pentru primirea călduroasă, ce i-s'a făcut, le pune la inimă, să urmeze dăruirile și îndemnul, pe cari le-a dat și altă dată și să fie și pe mai departe aceea ce au fost: creștini curajosi și buni români, pentru ca să poată spune cu mândrie, că din mijlocul lor a ieșit.

Dela biserică P. S. Sa este condus cu litia până la casa parohială, unde se face revizia oficiului parohial și a socotelilor bisericesti.

La ora 1 p. m. ne întrunim cu toții la masă în casa părintească a P. S. Sale. Doamna casei: v. d. preoteasă Elena Costescu, sora P. S. Sale, ne primește cu deosebită amabilitate.

În această modestă casă preotească am petrecut câteva momente de adevărată înălțare sufletească. Cucerșia și evlavia, care a domnit și domnește încă și astăzi între pereții acestei case, îți însuflă par' că la fiecare pas florul adevăratei vieți creștinești. Și când ști, cu câtă dragoste aleargă P. S. Sa aci, căutând liniște în momentele Sale libere; și când vezi bunătatea și fericirea acestei venerabile matrone, care cu atâta iubire își ocrotește pe fratele său iubit; apoi când vezi seninătatea și mulțumirea sufletească a fratelui — Arhiepiscop, care aici se simte fericit; — par' că vezi în această casă adevărindu-se cuvintele Scripturii: „Iată acum ce e bun sau ce e frumos fără numai a lacui frații împreună”.

Ne despărțim cu cele mai frumoase impresii de această casă, unde cu drag am mai fi zăbovit, dacă datorința nu ne reclama în altă parte, unde credincioșii așteptau deja pe Arhiepiscop.

Ogradena-veche.

La orele 3 p. m. Arhiepiscopul și suita Sa au plecat la Ogradena-veche. Deja la podul ce desparte Ogradenele ne întâmpină călăreții. Arcul de triumf dela po-

dul din comună și casele frumos împodobite cu covoare și verdeață ne vestesc, că locuitorii comunei au îmbrăcat haină de sărbătoare în vederea venirii Arhiereului.

Preoții îmbrăcați în odăjdii, încunjuțați de poporul credincios, așteaptă în poarta bisericii și-l conduc pe P. S. Sa cu litia în sf. biserică, unde se săvârșește slujba dumnezeiască. Servesc preoții: G. Tătucu (Iablanța), E. Pirtea al locului, T. Nicoliciu (Tufări) și diaconul M. Ienea. După otpust preotul locului binevențează, pe Arhiereu, ca pe „unul, care cunoaște săraciosul altar al acestei comunei. P. S. Sa îi mulțumește, zicând, că nu este sărac acela, care duce lipsuri materiale, ci cel care este lipsit de razim moral și nu are credință. Combate apoi învățăturile sectarilor și îi îndeamnă pe credincioși să țină cu tărie la credință, în care s'au născut și botezat.

P. S. Sa mai controlează rânduiala din sf. altar, apoi este condus cu litia până la casa parohială, unde se face revizia socoților bisericești și a oficiului parohial.

Terminată și aceasta, P. S. Sa și suita Sa, între uralele credincioșilor părăsește comuna și se îndreaptă spre

Dubova.

Arhiereul doria din toată inima Sa să cerceteze și această comună micuță, totuși — din considerare la soseaua ruinată, ce duce în comună — vizitațiunea era să se amâne pe altă dată. Luând însă P. S. Sa știre, că credincioșii îl așteaptă, n'a pregetat a se cobori în mijlocul lor.

Și într'adevăr, comuna așteaptă în haină de sărbătoare pe Arhipăstorul său. La intrarea în comună fruntașii satului, sub un frumos arc de triumf întâmpina pe P. S. Sa și prin graul învățătorului Enache Mârșiu prezintă P. S. Sale omagiile poporului, care astăzi pentru prima dată are ferice să salute în mijlocul său pe un arhiereu. P. S. Sa mulțumește pentru dragostea, ce i-se arată și le spune, că a venit bucuros în această comună, în care și tatăl său a pastorit odinioară timp de 4 ani de zile.

Arhiereul este condus la sf. biserică. Biserica este micuță, dar frumoasă și curată ca un păhar. De asta dată s'a dovedit a fi prea mică, căci oamenii abia mai încap într'ansa. Aici preoții: G. Tătucu (Iablanța), C. Dure (Orșova) și T. Nicoliciu (Tufări), cu asistența diaconului M. Ienea, oficiază obicinuitul serviciu divin. La sfârșitul slujbei P. S. Sa adresează poporului credincios o cuvântare plină de învățături și îndemnuri, arătând cum își se fergască de vânătorii de suflete, cari numai binele nu ni-l voiesc. Cuvântarea P. S. Sale a fost ascultată cu mult interes de biserica arhiplină, recorind ca roua de dimineața sufletele însetoșate ale credincioșilor.

După aceasta Arhiereul controlează chivotul și toată rânduiala din sf. altar; apoi este condus cu litia până la poarta bisericii.

Afară, automobilele așteptau gata de plecare. Poporul, cu mic cu mare, face roată în jurul Arhiereului, par' că ar voi să-i zică: „Mai rămâi cu noi, nu grăbi“. P. S. Sa se mai întretine câțva timp cu fruntașii din co-

mună, cari abia află cuvinte, cu cari să-i mulțumească, pentru că s'a pogorât și în mijlocul lor.

Adânc impresionat de primirea călduroasă, ce i-s'a făcut, Arhiereul părăsește această frumoasă comună și se îndreaptă spre Plavișevița, ultima comună din tura de acum.

(Urmează)

„Revista Teologică“.

Cu numărul viitor, intră în al cincisprezecelea an al existenței sale.

Intemeiată de râvna și entuziasmul apostolic al tânărului profesor de teologie Dr. Nicolae Balan — actualul mitropolit al Ardealului — ea a căutat să fie în toată vremea un organ de luminare a clerului nostru, o tribună de apărare a intereselor sfintei noastre biserici și în domeniul vieții culturale-religioase un povătuitor înțelept și strădălnic pentru oricine i-a ispitit paginile.

Opera culturală, pe care a săvârșit-o „Revista Teologică“, a fost subliniată de presa românească în mai multe rânduri. Preoțimea noastră indeosebi, dar și cetitorii noștri mireni sunt în măsură s'o vorifice.

Cât despre noi, cei ce ne ostenim să ducem mai departe apostolatul „Revistei Teologice“, vom căuta în toată vremea să ne mărim entuziasmul și să sporim visteria moștenită dela înaintașii noștri.

Pe viitor vom spori rubricile Revistei, ca să poată ține pe cetitorii săi la curent cu toate problemele, cari framântă viața bisericească și culturală dela noi și din străinătate.

Revista va avea de aici înainte și câte-un supliment artistic, va da în fiecare număr șchițe de predici pentru a ajuta opera de propropădăuire a Cuvântului și va căuta să ofere cetitorilor săi — gratuit sau cu preț cât se poate de mic — broșuri de cuprins educativ.

Fiind în directă legătură cu marile case de editură din străinătate, „Revista Teologică“ e în stare să procure cetitorilor săi orice carte sau revistă din domeniul vieții religioase.

Pentru realizarea acestor gânduri însă avem nevoie de înțelegerea și sprijinul preoțimii noastre în primul rând și al cetitorilor noștri peste tot. Și suntem convinși, că el, fiind vorba de o operă prin eselență culturală, nu ne va fi refuzat.

Răzământu-și existența exclusiv pe abonamente, am rămas statornic cea mai ieftină revistă bisericească până acum, mulțumită cetitorilor platnici. Pentru a putea face față cheltuielilor din trecut însă, ne vedem siliți a ne încassă restanțele de abonament, trimițând cu rambursă Nr. 12 din acest an, tuturor restanțelor.

Iară pentru viitor, scumpetea ne împinge să urcăm abonamentul anual la Lei 140, începând cu 1 Ianuarie 1925. Anunțăm aceasta din vreme, pentru a orienta pe cetitori, și pentru a ne putea orienta și noi cu tirajul, în care urmează să-și continue apariția.

Redacția și administrația:
„Revistei Teologice“ Sibiu.

„Arme împotriva adventiștilor“.

Cu o prefață și cu binecuvântarea P. S. Episcop Vartolomeiu al Râmnicului-Noului-Severin, nu de mult a apărut în „Biblioteca de apărare a sfinței noastre credințe ortodoxe de răsărit“ o broșurică mult folositoare: „*Arme împotriva adventiștilor*“ de protoiereul Gr. Prejbeanu (Târgu-Jiu) și preotul Sevast. Pârvolescu (Cernădia-Gorj).

Această broșurică de 36 pagini este un mănușchiu de arme, cu care autorii ei urmăresc să scoată „cărămida cu cărămidă“ temelii așezământului rătăcirii adventiste.

În șasesprezece capitole, rând pe rând, se arată cele mai de seamă abateri dela dreapta credință ale adventiștilor, punându-se față în față greșelile acestora și adevărul creștin al bisericii noastre ortodoxe. Și de oarece adventiștii își scot mijloacele lor de ademenire din Sf. Scriptură, autorii tot din Sf. Scriptură arată locurile cele mai de seamă, cu cari se poate răspunde luminos la rătăcirile și minciuna acestor amăgitori de suflete.

Am putea zice, că broșura celor doi preoți fruntași din Oltenia este un îndrumător practic, un fel de călăuză, din care cu cea mai mare ușurință putem afla citatele, de cari atâta nevoie avem întru combaterea celor ce cu gând de ocară rătăcesc versetele sfinte.

O recomandăm cu toată căldura On. preoților, către care se îndreptează mai întâiu această carte de apărare sufletească. Ar fi de dorit, ca această broșură să ajungă și în mâna bunilor creștini, cari să cunoască, că adevărul este cu noi.

Se poate comanda dela autori, sau dela „Ramuri“ Soc. A. în Craiova. Prețul: 10 Lei. Pr. S.

Ș T I R I

„**Botezul Domnului**“, ca de obicei, s'a sărbătorit și în anul acesta cu solemnitatea cuvenită. P. S. Sa Episcopul diecezan Iosif fiind reconvalescent, atât la sf. liturgie, cât și la sfințirea apei a pontificat P. S. Sa Arhierul Filaret, cu asistența: protopresbiterilor: A. Ghidiu și Sp. Șandru, a protoților: R. G. Ancușă, G. Neaghea și F. Pop și a diaconului M. Ienea. La serviciul divin au luat parte și reprezentanții autorităților, corpul ofițeresc, lume multă și o companie de onoare a regimentului 96 inf. din localitate, în frunte cu muzica militară.

Cununie. Dl Ioan Penția, asesor-ref. școlar la Consistorul nostru diecezan și directorul liceului „Traian Doda“ din localitate, își sărbătorează astăzi, în 11 Ianuarie, în biserică catedrală cununia religioasă cu dsoara Emilia Anthon. Sincere felicitări!

† **Vasilie Corneanu**, parohul bisericii noastre din comuna Ruginosu, a încetat din viață la 7 Ianuarie a. c., în etate de 68 ani și în al 41-lea an al cinstitei sale preoții. Odihnească în pace!

Vizita prim-ministrului Tancof la București. Pentru ca de comun acord cu guvernul român să se examineze situația din Balcani și să se ia masuri în contra propagandei bolșevice, dl Tancof, prim-ministrul bulgar, a petrecut în zilele de 29 și 30 Decembrie 1924 la noi în țară, unde a luat contact cu membrii guvernului, prezentându-se în audiență și la M. Sa Regele.

La întrebarea ziaristilor, dacă cu această ocaziune nu s'a atins și chestiunea Românilor din Valea Timocului, dl Tancof a răspuns, că Bulgaria este gata ori și când să institue un regim pe bază de egalitate și reciprocitate.

A. S. R. Principele Carol, însoțit de d. colonel aghiotant Condeiescu, a plecat Miercuri (7 l. c.) în Italia, Franța și Anglia într'o călătorie de o lună.

Principele moștenitor, care e inspector general al aviației, va vizita diferite fabrici de aeroplane din țările amintite, în vederea celeia ce se va clădi la noi.

Răscumpărarea felicitărilor de Anul nou. Preotul Avram Ciocoiu din Vucova și-a răscumpărat felicitările de Anul nou cu suma de 100 Lei, pe care a donat-o pe seama fondului pentru ajutorarea orfanilor de preoți.

Credincioșii noștri din comuna Vlăicoveț au adus mari jertfe în cei douăzeci de ani din urmă prin aceea, că din repartiție au zidit două școli frumoase, au renovat și pictat edificiul bisericii, au îngradit curtea bisericii cu grăj de fer și cu zid de cărămidă, iar acum cumpără clopote noi în locul celor rechiziționate, ocupându-se cu gândul a zidi încurând tot din repartiție și o casă culturală. Drept aceea credincioșilor noștri din Vlăicoveț li-se cuvine laudă.

Din Zorlențul mic primim știrea, că în ziua de Sf. Nicolae s'au sfințit cu mare pompă cele două clopote nou, comandate din daniile credincioșilor în locul celor rechizionale în decursul războiului. Actul sfințirii s'a săvârșit de către preotul Petru Belu al locului, care a dat îndemnul pentru procurarea clopotelor.

Cu prilejul sfințirii clopotelor, tot la stăruința preotului, elevii dela școala primară au adunat suma de 100 Lei pentru ajutorarea studenților universitari din București.

Biserica din Stomora-română, în urma rechiziționării din timpul războiului, a rămas fără clopote. În 21 Decembrie 1924 s'au sfințit cele 2 clopote nou, cari au constat 63.690 Lei. Din banii bisericii s'a cheltuit numai suma de 18.350 Lei, iar restul de 45.340 Lei s'a adunat dela credincioși în decurs de 4 zile. Iată ce poate face un păstor bun și o turmă, care ascultă de păstorul său. Laudă lor!

Contra predicatorilor ambulanti. În timpul din urmă diferiți predicatori ambulanti ai societăților religioase din țară au cutreierat țara din comună în comună, ținând adunări în case particulare, ba chiar în timpul nopții, făcând prin aceasta aproape imposibilă executarea legii pentru controlul străinilor și împiedecând în mod serios controlul reclamat de siguranța statului. Acești predicatori ambulanti agită împotriva bisericii ortodoxe pe temeiul schimbării calendarului, pretându-se și la acte apte de a aduce jignire bisericii dominante și turburare în sufletul credincioșilor ei.

Pentru a se evita pe viitor asemenea acte nepotrivite cu libertatea cultului, — Ministerul de Interne, în înțelegere cu Ministerul Cultelor, printr'un ordin circular a dispus, ca predicatorii ambulanti ai sectelor religioase să fie opriți a mai cutreiera din comună în comună, având fiecare predicator să funcționeze numai în comuna sa de domiciliu.

Alegerile pentru parlament se vor face într'o singură zi. Ministerul de Interne a făcut cunoscut prefectilor din Ardeal, ca pe viitor alegerile să nu se mai efectueze decât într'o singură zi, spre a se evita acuzarea de furt de urne. („Universul“).

„Seara Mare“. Compozitorul Tiberiu Bre-diceanu, care are și meritul de a fi cules, numărare cântece populare, a reușit să închege în trei tablouri muzicale obiceiurile românești

de sărbătorirea Crăciunului. Opera dsale în-seamnă un pas înainte în evoluția muzicii românești. D-Sa a simțit, că fondul religios al colindelor este merit să fie începutul unei muzici românești, care să exprime adâncimea sentimentelor mari.

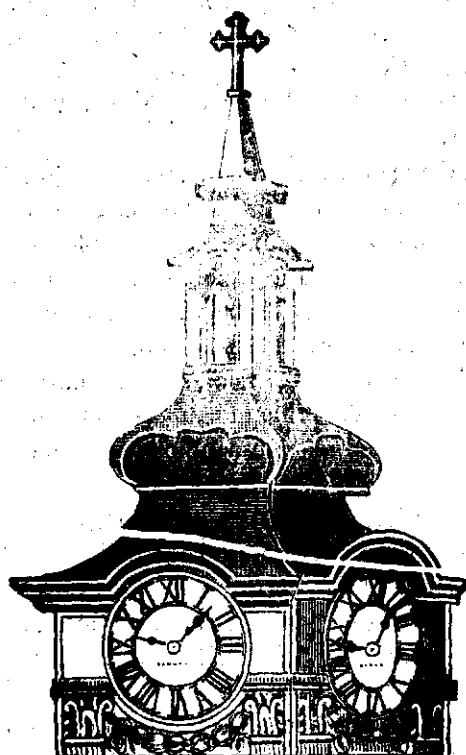
Mandatele membrilor actualelor reprezentanțe și artiștii comunale din Transilvania, Banat, Crișana, Maramureș și Satu Mare, precum și mandatele membrilor consiliilor comunale și al substituțiilor lor din Bucovina, au fost prelungite până la alegerea și instalarea noilor consilii comunale.

Zăgazurile castorilor. Pe lângă malurile sălbatice ale apelor din America trăesc castorii, muncitorii în patru labe. Meseria acestor animale, este să facă zăgazuri apelor.

Priceperea acestor animale în meșteșugul digurilor uimește și pe cei mai vestiți ingineri. De multe ori digurile oamenilor au fost rupte de ape; cele făcute de castori au ținut însă piept prin tăria lor.

S'a găsit în America un dig uriaș făcut de aceste biete animale, care știu să muncească unite, mai bine ca oamenii. Digul are o lungime de 3—4 kilometri, o grosime de 15 picioare și o înălțime de 8 picioare.

Christiania, capitala Norvegiei, cu 1 Ianuarie a. c. își schimbă numele în acela de *Oslo*, numire care o avea înainte. La a. 1624 cetatea Oslo fiind distrusă prin foc, regele Christian IV a reclădit orașul, care apoi i-a luat numele.

CEASORNICAR ȘI MECANIC

FRIDERIC GROCHOWINA

CARANSEBEȘ

Str. EPISCOP POPASU

(Institutul teologic)

Furnizează, montează și preia reparaturile ceasurilor dela biserici.

5—10